

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

• Creta pro Saline okres, Neb., v sekcyler a Clarkau, pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tynndall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.00. Pro Kanadu \$1.50. Do Evropy \$2.00 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujte-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy a kruhá čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a nepedepány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Pro mnoho lidí byl letošní Středý večer skutečně štědrý. Nejen na dárky a jiná překvapení, ale i na slzy a bolestné vzdychy.

Expresident Roosevelt byl jmenován důstojníkem čestné legie. Snad ne za to, že v Africe postřelil několik lvů, slonů a nosorožců?

Jak se zdá, poslouchá by si nový nicaragujský prezident Madrid nejlépe prohlášením, že za žádných okolností nepřijme druhou lhůtu.

Habsburský Menelik má nejlepší vyhlídku na dočkání se věku Me-thusalemova. Ještě o nikom se tak často nepyslo, že zemřel jako o něm.

Zas tedy máme po svátcích. Pro valnou většinu lidí byly radosti a pro mnohé smutkem, který buď v člověku buď bída, nebo nemoc a nebo vzpomínka.

Štědrý večer zanechal v pátek pod vánočními stromky mnoho a mnoho dárků. Našli jste mezi těmito něco i pro Ustřední Matičku Skolskou v Čechách?

Byla by to tak švanda, kdyby se byla i kodaňská něcenná společnost omýlila a kdyby Cook omylem jí dokázal vlastním důkazem, že skutečně severní točnu objevil.

Protihostinská liga nadělala s mayorem, policejním náčelníkem a požární radou tolik rámuusa a ono se nestalo nic ani Dahlmanovi ani Donahueovi ani radě. Imu — v prázdných sudech dnují to vždycky nejvíce.

Již jenom několik dní a ocitneme se v Novém roce. Proto bychom si přáli, by byl pro všechny nás utěšenějším a příznivějším, než jakým byla vůči nám — zvláště pak Čechům — léta minulá!

Leopold zemřel. Proto taky hlásí se k němu i ty, které se k němu nikdy neohlásily anebo hlásily nesměle. Ale jen až se baronka Vaughanová, Louisa a Stěpánka dostanou do sebe! To bude mela!

Při dru. Cookovi měli jsme nejlepší příležitost přesvědčiti se o pravdivosti toho, jak nebezpečnou je — popularita. Ještě před nedávnem byl Ji Cook národním hrdinou a dnes je touž největším lumpem a darebákem.

Madame De Thebes, prosilá francouzská větkyně, varuje každého, by se příštího roku vystříhal opálu. Týž prý bude napřesrok kamenem — nestěsí. Čtveřáček! Jen jí tak dáti ošátku prstenů, náhrdelníků a náramků s opály! Ta by je nějak pobrala!

Veliké závody a společnosti zase si letos vzpomněly na své věrné a poetivě zaměstnance. Vánoční nádhilkou. Naše Těl. Jed. Sokol, řídic se jejich vsutku lidským příkladem, také si vzpomněla na své ho svobodnímu a obětavému — jednatele. Věnovala mu novoroční dárek — peněžiti. Vší téhož nebylo nám dosud možno zjistiti.

V posledním čísle "Osvěty Americké" četli jsme dopis jistého Fr. Svobody, který si v něm trpce stěžuje, že se p. Janu Rosickému nedopřeje klid ani ve chvíli, kdy je

na smrt nemocen. Poznamenáváme k tomu, že Pokrok Západu nemá ani nejmenšího úmyslu různými vysvětleními k záležitosti Českého Kolonizačního Klubu najžděti na osobnost p. Rosického, kterého se valnou většinou vysvětlení ony ani netýkají. My sami o osobě p. Rosického nepíšeme a sami bychom velice rádi viděli, kdyby se již zcela pozdravil, což nejlépe vysvítá ze zpráv, které jsme přinesli a přinášíme o jeho zdravotním stavu. Vysvětlení o-nu píší sami členové Kolonizačního Klubu a též jenom jeho samostatného se týkají. Pokud pak se celá záležitost týká ČSDP. Jednoty, podotýkáme, že jsme pouhými pořadateli.

Jedenáctý kongres Spoj. Států nezapomněl ve svém druhém sezení "ježíškem" ani na přistěhovalectvo. Dal mu velice pěkný dárek v podobě Hayesovy předlohy nového zákona, kterým přiliv přistěhovalectva do Ameriky má se nejvíce omeziti a kterým i naturalisace má býti ztížena nejvíce. Krásné nadělení. Poněvadž pak jim byli jsme obdařeni i my Čechové, nebude z místa, povímemo-li si předlohy oné poněkud zevrubněji. Pan Hayes navrhuje, by se napříště požadovalo od jednotlivce za udělení naturalisačního práva místo posavadního \$4 bez ohledu na majetkové poměry žadatele \$10.

Dále navrhuje, by do Ameriky nebyli připouštěni lidé přes 16 roků staří, tělesně a duševně dobře vyvunuti, kteří by neuměli alespoň čísti anglicky, anebo některým jiným, v Evropě běžným jazykem, kterým na přistěhování k němu, kterým na přistěhování do Ameriky, ale i uemalé nesnáze přibohéti (naturalisace). Dnes na je zcela nesporným, že Spojené Státy za svůj rozvoj a rozmach v oboru jakéhokoliv důmyslu lidské práce a lidského vědění musí v první řadě děkovati jen přistěhovalectvu. Proto by bylo jen dobře a spravedlivě, kdyby se přistěhovalectvo proti tomu stálému omezení svobody volného přístupu a možnosti státi se zdejšími občany o zvali protestem nejraznějším. Na předlohu páne Hayesovu upozorňujeme proto všechny organizace naše, všechny spolky a kluby a ty necht protestují proti ní ostrou a ráznou resolucí, která buď na programu každé příští schůze Resoluce ty buďtež pak zasílány kongresníkům místním a ti necht se po pláči těch, kdož je zvolili, ozvou proti předloze nejrazněji. Nejlepší však by bylo, kdyby byly hromadně zasílány přímo na presidenta, by jimi též byl tak zaplaven, že by již uviděl a sice rád uviděl, že přistěhovalectví sami jsou sice přáteli a to poslušnými a oddanými přáteli, li každého zákona, jenž souhlasí s ústavou a který tato zaručuje každému americkému občanu, ale že nikdy nemohou a také nebudou souhlasiti se žádnými zákony, které by měly zájmy této země, které samy by tím poškozovaly nejen sobě, ale i Soustátí, které by zkracovaly přistěhovalectvo.

NEJKRÁSNEJŠÍ NOVÝ ROK.

Přáli byste si věděti, jak byste si připravili nejkrásnější Nový rok? Povíme vám to s největší radostí. Ve chvíli, kdy přechod jeho oslavíte, připomeňte si, že daleko, daleko odtud, v Čechách, žije staříčka, dobrá Matička, na kterou starosti o vlastní děti nahrují se takovou tíhou, že jí záda nabubí, krev do očí vynutí a vyhnaly ji z tepla jistoty do mrazu a studna, by jí tam hlavu tu dobrou drahou, ustaranou hlavu zavaly bílým snehovým povlakem. Matička ta pro blaho krve svoji nikdy — a nyní zvláště — nedopřeje si klidu a odpočinku, ale, chodí z místa na místo, rozhlíží se svými ustrašenými a snad právě proto tak neskonale dobrými očima po širém i širém okolí, zoufale hledaje pomoc nasycení a napojení, te. 000 obyvateli, "Městem bran" na pla a světla nikoli pro sebe, ale pro svoje drahé, opuštěné a jenom jí samotnou milované děti. Matička ta právě ve chvíli, kdy vítáte příchod Nového roku s tisícerými tuž. Managua, odtud přes Granadu k bahám a nadějeji ve svých srdcích, jezeru Nicaragua, jež je největším i na Vás upírá smutkem zakalené své oči. Podívejte-li se do těchto, celková hodnota cizozemského obpo delší chvíli zpozorujete, jakoby chodila v Nicaragua byla v roce '08 v nich hořelo. A hoř... Krví asi \$7,500,000, z čehož \$4,500,000 připadlo na vývoz a \$3,000,000 na přívaz. Nicaragua kupuje od smutkem, a krví naděje, radostně Spoj. Států zboží textilní, stroje, naděje, že alespoň vy, vy nevjzda-

Nejšťastnější a nejveselejší

Nový Rok

1910

SVÝM ČTENÁŘŮM, ČTENÁŘKÁM,
PŘÍZNIVCŮM A PŘATELŮM

Z HLUBÍ SRDCE PŘEJE

Redakce a Vydavatelstvo "Pokroku."

se měl plnou moe zákon tento doplnovati a dle nahodilých potřeb upravovati. Rozumi se, že tak, aby učiněné opravy níjak nebyly v odporu se zákony již stávajícími. Taková tedy je nadílka, jakou má na Mr. Hayes o letošních vánočních pamatoval. Je sice dosud jen pouhou předlohou, ale mohlo by se snadno státi, neozval-li by se proti ní na příslušném místě protest, že by prošla a že by pak ve formě stávajícího zákona znamenala pro přistěhovalectvo nejen stížení připuštění do Ameriky, ale i uemalé nesnáze přibohéti (naturalisace). Dnes na je zcela nesporným, že Spojené Státy za svůj rozvoj a rozmach v oboru jakéhokoliv důmyslu lidské práce a lidského vědění musí v první řadě děkovati jen přistěhovalectvu. Proto by bylo jen dobře a spravedlivě, kdyby se přistěhovalectvo proti tomu stálému omezení svobody volného přístupu a možnosti státi se zdejšími občany o zvali protestem nejraznějším. Na předlohu páne Hayesovu upozorňujeme proto všechny organizace naše, všechny spolky a kluby a ty necht protestují proti ní ostrou a ráznou resolucí, která buď na programu každé příští schůze Resoluce ty buďtež pak zasílány kongresníkům místním a ti necht se po pláči těch, kdož je zvolili, ozvou proti předloze nejrazněji. Nejlepší však by bylo, kdyby byly hromadně zasílány přímo na presidenta, by jimi též byl tak zaplaven, že by již uviděl a sice rád uviděl, že přistěhovalectví sami jsou sice přáteli a to poslušnými a oddanými přáteli, li každého zákona, jenž souhlasí s ústavou a který tato zaručuje každému americkému občanu, ale že nikdy nemohou a také nebudou souhlasiti se žádnými zákony, které by měly zájmy této země, které samy by tím poškozovaly nejen sobě, ale i Soustátí, které by zkracovaly přistěhovalectvo.

lenější, poskytnete jí pomoc nejrychlejší a nejvydatnější pro ubohé děti její. Neodvracejte se od ní, od jejího prosebného pohledu, od její zoufale sepnatých rukou, ale všichni ochotně a s radostí poskytněte jí — každý dle svoji možnosti — pomoc, za kterou Vás žádá. Ukažte jí, že jste ochotni ze všech sil pracovati k tomu, by i pro ni přišel Nový rok velk utěšenějším a radostnějším, a ihned sami dejte k tomu podnět dobrým a příkladným počátkem. Seberte, přátelé, mezi sebou, kdo co můžete, hojně přispěvků na **milovaný dar Ustřední Matičky Skolské v Čechách**. Neboť ta je tou dobrou, neskonale dobrou matičkou českých dětí, o které pečuje a stará se láskou a o-bětavostí bezpříkladnou. Buďtež pak jí v práci její nápomocni a zapomeňte ještě před Novým rokem, tak abyste si nastávající Nový rok připravili nejkrásněji: vědomím vykonaného dobra.

NECO O REPUBLICĚ NICA-RAGUA.

Republika Nicaragua zajímá nyní americkou veřejnost pro zprávy o krutém trestání povstaleců a potírání každého svobodnějšího projevu, jež v poslední době často docházejí. Neco bližšího o této středoamerické republice rádi zveřejníme i naši čtenáři. Pouze čtyři čtverečné míle číni rozdíl mezi rozlohou státu New York a Nicaraguou. Jinak řečeno, Nicaragua rovná se polovici rozlohy státu Washington. Má rozlohy 49,200 čtverečných mil a je větší než Holandsko, Belgie a Dánsko dohromady. Její hranice tvoří pobřeží dvou oceánů. Její největší šířka je 275 mil, což rovná se vzdálenosti z Washingtonu do New Yorku. Nejmenší její šířka jest 125 mil, což je asi vzdálenost z Chicago k řece Mississippi. Má nejmenší obyvatelstva ze všech středoamerických republik. Pouze asi 600,000 obyvatel nalézá se v její hranicích. Z těchto pět šestin bydlí na západní čili pacifické straně. Východní část leží nížeji a protěká jí celá řada říček a řek. Obyvatelé této části žijí se hlavně pěstováním banánů, kterých během roku 1908 bylo odtud vyvezeno 1,500,000 svazků, z nichž každý měl 50c ceny. Hlavním městem v této části je Bluefields, které má asi 5,000 obyvatel. Toto město leží 1,186 mil od New Orleansu. Dalším důležitějším městem je Greytown, které čítá asi 2,000 jsi z tepla jistoty do mrazu a studna, by jí tam hlavu tu dobrou drahou, ustaranou hlavu zavaly bílým snehovým povlakem. Matička ta pro blaho krve svoji nikdy — a nyní zvláště — nedopřeje si klidu a odpočinku, ale, chodí z místa na místo, rozhlíží se svými ustrašenými a snad právě proto tak neskonale dobrými očima po širém i širém okolí, zoufale hledaje pomoc nasycení a napojení, te. 000 obyvateli, "Městem bran" na pla a světla nikoli pro sebe, ale pro svoje drahé, opuštěné a jenom jí samotnou milované děti. Matička ta právě ve chvíli, kdy vítáte příchod Nového roku s tisícerými tuž. Managua, odtud přes Granadu k bahám a nadějeji ve svých srdcích, jezeru Nicaragua, jež je největším i na Vás upírá smutkem zakalené své oči. Podívejte-li se do těchto, celková hodnota cizozemského obpo delší chvíli zpozorujete, jakoby chodila v Nicaragua byla v roce '08 v nich hořelo. A hoř... Krví asi \$7,500,000, z čehož \$4,500,000 připadlo na vývoz a \$3,000,000 na přívaz. Nicaragua kupuje od smutkem, a krví naděje, radostně Spoj. Států zboží textilní, stroje, naděje, že alespoň vy, vy nevjzda-

si \$1,300,000. Prodává Spoj. Státům banány, kávu, gumu, mahoganyové dřevo, dobytek, kůže a pod v celkové hodnotě asi \$1,050,000. Spravována je prezidentem, je muž k ruce je kabinet s pěti ministry. Země je rozdělena na 13 okresů a pět divisí, jež podobají se našim teritoriím. Národní zákonodárné shromáždění sestává pouze z jedné sněmovny, která v přílohné době právě zasedá.

DALŠÍ ZAJÍMAVOSTI Z PRED-NASKY J. J. HILLA.

James J. Hill, jenž předminulý týden v den zahájení kornové výstavy oslovil shromážděné návštěvníky pozoruhodnou řečí, mezi jiným prohlásil, že cesta, kterou americký lid nastoupil nejen v hospodářství, ale v životě vůbec, musila by nezbytně vésti k úpadku. Nejvíce americkému lidu zalíbila, že z Ameriky smad z touhy po rychlém zbohatnutí mermomocí chce němiti jakousi vývozní stanicí. Lid zdejší stáde si dle slov jeho myslí, že Amerika žije celý svět. Myslenka ta však není správnou. Sledoval-li by jí a podle ní ve všem také se řídil, pak by velmi záhy nadešla doba, kdy by mimoamerický svět byl nucen živiti nás samotné. Tvrzení to pak opírá o tyto důvody, které níjak nemohou mylíti, poněvadž se opírají o neklamně číselné: Pšeničná úroda letošního roku byla zvláště velká. Sklidili jsme něco přes 700,000,000 bušů. Z těchto sami pro sebe a sice pro živobytí a pro semeno spotřebujeme 600,000,000 bušů, takže nám zůstane asi 115,000,000 bušů k u-schování. Požadavky ciziny však budou tak palčivé, že budeme musiti prodati 125,000,000 bušů, takže se nám samotným bude pak nedostávat již 10,000,000 bušů, následkem čehož dojde nejen ke zdržení pšenice, ale i všech, z této vyráběných produktů. Mr. Hill důvody toni neděsí a nepobuřuje. Klidně počme varu, nevěřte, že by lid zdejší úpadek neodvratně již hrozil, ale poznamenává, že takto nastoupená cesta neodvratný úpadek přivede i by musla. Podotýká však, že právě proto, že ví, že lid zdejší jest inteligentní, k úpadku hned tak nedojde, poněvadž lid sám právě na základě své inteligence zemí donutí, by v posavadních methodách hospodářských obrátila. On sám jedinou záchrannou před úpadkem hospodářským vidí ve změně vřehovy. Pl-jeho náhledu netřeba, by kde jaký farmer, zvláště mladý, opustil farmu a šel do města a tam navštěvoval hospodářskou kolej, na které se ve skutečnosti stále přihlíží více ku teorii než ku praksi. Soudí, že theorie farmerovi sice nikdy neuškodí a že mu v mnohém ohledu bude dokonce i velmi prospěšnou, ale podotýká hned, že farmerům nutno provozovati v první řadě hospodářství praktické a nikoli theoretické, které směřuje vždy jen k jakýmsi druhům — pouhých pokusů. Z důvodů toho navrhuje sloučení praxe s teorií na lepším a účelnějším základě, kterým by se farmer připoutal k farmě nejen povinností, ale i zájmem a láskou. K čili tomu pak soudí takto dále: V zemí této máme kolem 65ti hospodářských škol. Předpokládáme, že každá z těchto může se vy-kázati alespoň třemi dobrými a všestranně odborně vzdělanými silami, které by mohla do každého o-praviti a vzdělávati půdu, jak ti říknu, zásobím té semenem tím tak, abys sklídl úrodu ne méně než ze dvou a ne více než ze čtyř akrů. Souhlasíš?" Řekne-li mu pak, že ne, necht učitel takový jde k jeho sousedu a předloží mu stejnou otázku. Jeden, jak je jist, jistě příznivě odpoví. Tento pak může při dobré vůli jeho zkusiti vzdělávání pozemků podle jeho metody poncovati. Hlavně pak bude mu třeba zasvětití jej do všech tajů hospodářského hnojení, které je na každé farmě nejdůležitějším. Další cestu k odvrácení rychlé se blížícího úpadku vidí by ve větší šetrnosti a ve vyhnutí se vše-mu, co svádí na cestu rozmarfého života. Bylo by radno uhehliti se spíše ku štrídmosti, než přepychu, a jakým lze se mnohdy setkat i na místech, kde výdělkové poměry nejsou právě nejlepší. Shledáme-li pak náklonnost k přepychovému životu mezi třídami nižšími, tím spíše setkáme se s ní mezi bohatými. Sám byl při svém odjezdu z kresu vyslati jako učitel a který by podrobila dozoru jednoho zvláště vynikajícího hospodáře, ne-

snad aby se týž díval na ně jako na dělníky, ale aby jen z čistého zájmu sledoval veskerou jejich práci. Po té necht učitelové jdou na venkov a tam necht učí farmery, místo aby od těchto žádali, by sami chodili se učiti do kolejí. Necht po té každý takový učitel zajde k farmerovi a řekne mu: "Mám nejlepší pšenice semeno, jaké vůbec existuje. — Chečší při New Yorku přiftonen tomu, kdy na přeplyni lodi "Lusitania" odjždělo do Evropy v první třídě 1,000 cestujících. Soudí, že pak každý z těchto cestou utratí nejméně \$1,000, což dohromady činí \$1,000,000, o který domácí země způsobem tím bude ochuzena. Z toho dávuďa byl by každému v zájmu hospodářských poměrů našeho radou, by peníze svoje, ches-li již tyto utratit, utratil raději, než v cizině, doma v — Americe, ktrrá jich má dle jeho náhledu zapotřebí více, než si kdo třeba vysílí. V první řadě dlužno všem stále hleděti k tomu, by farmer poznal, jak vlastní farmařit, a ti farmerští synové neusazovali se ve městech, ale zůstali na farmě, která vždy zůstane největším bohatstvím Ameriky.

Z Česko-Americké Tiskové Kanceláře.

Česko-Americká Tisková Kancelář, která po ukončení veskerých přípravných záležitostí ryze technického rázu, jako sestavení listiny časopisů, jímá budoucí kabelegramy a veskeré ostatní zápravy dodávány, dokončení jednání s Národní Radou Českou a s časopisy ve staré vlasti atd., ujme se nyní plně své práce a chce rozvíneti co možná nejširší činnost. Žádá tímto zvdověti všechny krajaný a redakce časopisů (bez ohledu, zda jsou členy Č. A. T. K.), by laskavě zasílali veskeré výstřížky z jinozajčených amerických listů, vyžadující vysvětlení neb uvedení na pravou míru, na adresu: Dr. Jar. E. Salaba Vojan, 1603 Clifton Park Ave., Chicago, Ill. Výstřížek musí býti přezáven zahlavím listu, aby bylo lze poznati, v kterém čísle ona nesprávná stať byla uveřejněna, jakož i jaká adresa onoho časopisu. Zároveň přijímá kancelář vděčně veskeré pokyny z kruhů krajanůských ve přímém rozvoje činnosti kanceláře.

Krajané, kteří holi v okolí 10. a Hlaskovy ul., učiní zájisté obdiv, když zvidou vna problémůti obchod

reznický a grocerní.

Kterýž nově otevřel a vesměs úplně novým a čerstvým zbožím hojně zásobil

FRANK KUNGL.

v č. 1622 Jižní 10. ulice Omaze.

Zvláště nyní k nastávajícím

svátkum vánočním

bude míti všeho ve velkém výběru.

Vedle masu hevěčho, vepřevého, telečho a skopevého, obdráte: Huby, kachny, krocany, zmanenté ryby, ústřice, různé uzenáčky, výrobky, vyo-čus jatelníky, jakož i domácí a imp. králové zboží. — Dále obdráte zde vždy čerstvou zeleninu, oranže, citrony, hrozno, vno atd. Tedy přijďte, budete vítáni a vzorně obslouženi. 1908

Spolehlivé pojištění na život

za skutečnou cenu u

WOODMEN of the WORLD

(Dřevář Světa)

české tábory v Omaze a South Omaze.

Krajané!

\$50.00 postaví tento domek. Kdo se zabývá myšlenkou na zakoupení farmy, ten nechybí, když dopíše mi o popis a ceny pozemků zde osídlená města Phillips, v nové založené osadě Nové Praze. Ceny od 7 do 12 dollarů za akr, na splátku dle pláni, buď měsíční neb roční. Pište na 1214 JOHN SCHAUER, zastupce Bohemian American Land & Loan Co., Phillips, Wisconsin.